

SXEDIO.L6

21.4.1967: Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΛΩΝΕΙ ΟΤΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΤΗ ΧΟΥΝΤΑ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙ ΧΡΟΝΟ ΓΙΑ ΝΑ ΔΕΙ ΠΩΣ ΘΑ ΕΝΕΡΓΟΥΣΕ

Ο τέως βασιλιάς Κωνσταντίνος της Ελλάδας είχε πολλές δικαιολογίες, όπως εξήγησε, ύστερα από **40** χρόνια, γιατί συνεργάστηκε με τη χούντα στα πρώτα στάδια του πραξικοπήματος.

Ανέφερε ο Κωνσταντίνος στο Θανάση Λάλα, στο περιοδικό "ΒΗΜAgazino" της εφημερίδας "Βήμα" των Αθηνών στις **3 Ιουνίου, 2001:**

ΕΡ: Είναι αλήθεια ότι την ημέρα που ήρθαν στο Τατόι ο Μακαρέζος, ο Παπαδόπουλος και ο Παττακός (Στις **21** Απριλίου πήγαν στα ανάκτορα για να τον ενημερώσουν για το πραξικοπημα) ζήτησαν στην αρχή να σας δουν ενώ ήταν οπλισμένοι; Λέγεται ότι τους υποχρέωσαν να αφήσουν τα όπλα και μετά μπήκαν μέσα άοπλοι και σας είπαν τα νέα, αληθεύουν όλα αυτά;

ΑΠ: Βεβαίως.

ΕΡ: Εσείς εκείνη τη στιγμή εφόσον ήταν άοπλοι, γιατί δεν ζητήσατε να τους συλλάβουν;

ΑΠ: Σε ποιον να το έλεγα; Στους άνδρες της ασφάλειας;

ΕΡ: Στους άνδρες της ασφάλειας. Εσείς δεν είχατε όπλο;

ΑΠ: Οχι. Τι όπλο να έχω εγώ;

ΕΡ: Δεν πέρασε δηλαδή καθόλου από το μυαλό σας να τους συλλάβετε αντί να σας συλλάβουν;

ΑΠ: Κοιτάξτε, εγώ θα το ήθελα, αλλά εκείνη τη στιγμή δεν είχα γύρω μου ανθρώπους που θα μπορούσαν να το κάνουν. Το σπίτι μου ήταν περικυκλωμένο το είχαν περικυκλώσει άρματα μάχης. Τους αξιωματικούς της ασφάλειας μου τους είχα στείλει έξω στην Πύλη για να μιλήσουν με τους πραξικοπηματίες. Αυτοί τους είχα συλλάβει. Είχα μείνει με μερικούς χωροφύλακες, ένα αξιωματικό, ένα οπλοπολυβόλο και

δυσπιστολόγια.

ΕΡ: Ο Μακαρέζος πάντως έχει πει- δεν ξέρω αν έχει φθάσει στα αυτιά σας- ότι με τους χωροφύλακες που είχατε εκείνη τη στιγμή, αν κάνατε ένα μπαμ, αυτοί θα είχαν παραδοθεί.

ΕΡ: Πρώτη φορά ακούω ότι είπε αυτή την κουβέντα ο Μακαρέζος. Πρέπει να σας πω πάντως ότι τα λεχθέντα του Μακαρέζου, του Παττακού ή του Παπαδόπουλου τα αντιμετωπίζω με μεγάλη επιφύλαξη. Τα πράγματα, κύριε Λάλα, έχουν ως εξής: Όταν έφθασαν στο Τατόϊ, ο υπασπιστής υπηρεσίας τους είπε: "Κύριοι, τα όπλα σας". Δεν είπε κανέναν από τους τρεις τίποτε. Ο Παττακός έβγαλε το πιστόλι του αμέσως. Ο Παπαδόπουλος στην αρχή είπε ότι δεν είχε πιστόλι. Του λέει ο υπασπιστής: "Ανοιξε την τσάντα". Κι' εκεί αναγκάστηκε να βγάλει το πιστόλι. Ο Μακαρέζος δεν είχε καθόλου πιστόλι. Ετσι μπήκαν μέσα. Οι κουβέντες αυτές του Μακαρέζου είναι ανούσιες έτσι κι αλλιώς. Εδώ είχαν συλληφθεί **8.000** άνθρωποι μέσα σε δυο ώρες οπότε τι συζητάμε τώρα; Όλοι οι στρατηγοί συνελήφθησαν.

ΕΡ: Όχι τι συζητάμε... Θα μου επιτρέψετε να υποθέσω ότι φοβηθήκατε βλέποντας μπροστά σας αυτούς τους τρεις ανθρώπους... Είναι αλήθεια ή ψέματα ότι φοβηθήκατε;

ΑΠ: Τι να φοβηθώ; Απλώς ήμουν έξω φρενών με ό,τι είχε γίνει. Είχα την αίσθηση ότι η χώρα έμπαινε πλέον στο χάος. Ενωθα τεράστιο το αίσθημα της ευθύνης ότι ήμουν ο μόνος που μπορούσα κάτι να κάνω. Με ενοχλούσε το γεγονός ότι η Κυβέρνηση είχε εξαφανιστεί... Διότι την ευθύνη της χώρας την είχε η Κυβέρνηση, δεν την είχε ο βασιλεύς. Βεβαίως ικανοποιήθηκα που μπόρεσε και ήρθε σε επαφή μαζί μου ένας υπουργός, ο κύριος Γεώργιος Ράλης, ο οποίος ήταν ελεύθερος εκείνη τη στιγμή. Μπόρεσε και ξέφυγε, πήγε σε κάποιο αστυνομικό τμήμα, με πήρε τηλέφωνο, αλλά κατά τη διάρκεια της συνομιλίας έκοψαν και τη γραμμή, οπότε μετά μπήκε στο αυτοκίνητο και με πήρε

στον ασύρματο και μου είπε ότι είχε τρόπο να στείλει μήνυμα στο Γ Σώμα Στρατού. Μου λέει: " Σκέφθηκα να στείλω το μήνυμα ότι μας έχουν πιάσει όλους αιχμάλωτους, ότι ο βασιλεύς είναι υπό περιορισμόν και να τους ζητήσω να κατέβει ο στρατός". Του λέω: " Συμφωνώ απολύτως, κάντε το". Και όντως το έκανε. Εγώ πίστεψα ότι με το που θα φθάσει το μήνυμα, θα κατέβει ο στρατός και είχα μέσα μου το άγχος να μην αιματοκυλιστεί ο τόπος. Αυτό ήταν το πρωταρχικό που είχα στο μυαλό μου από τη αρχή, ως το τέλος. Ετσι έγιναν τα πράγματα. Είναι αφελές να λένε ότι μπορούσα να τους συλλάβω και δεν το έκανα.. Ηταν αδύνατον κάτι τέτοιο εκείνη τη στιγμή. Με τι να τους συλλάβω; Με τους τρεις χωροφύλακες που είχα πλάϊ μου; Είναι αστεία πράγματα αυτά. Μέσα σε πέντε λεπτά θα έμπαιναν μέσα τα άρματα και θα τους απελευθέρωναν. Εν πάση περιπτώσει, τό θέμα που με απασχολούσε εμένα τότε ήταν ότι την **21η** Απριλίου υπήρχε ελληνική κυβέρνηση, η οποία συνελήφθη και έπεσε όλη η μπόρα πάνω σ' ένα άνθρωπο, εμένα, ο οποίος έπρεπε να βρει μια λύση. Εγώ ήμουν τότε **26** ετών και γνώριζα ότι είχαν συλληφθεί **8.000** άνθρωποι, η κυβέρνηση, όλο μου το Επιτελείο. Επίσης συνελήφθη ο τότε γραμματέας μου Ταγματάρχης Αρναούτης, του οποίου πυροβόλησαν και το σπίτι, γιατί γνώριζαν ότι ήταν πιστός στον βασιλέα και μπορούσε να τους δημιουργήσει μικροπροβλήματα. Μέσα σε αυτή τη δίληξη έπρεπε να βρω μια λύση. Ερχονται τώρα ορισμένοι και μου λένε γιατί δεν έπαιξα τον ρόλο του Γκάντι. Απλή η απάντηση: Διότι δεν ήμουν και δεν είμαι Γκάντι...

ΕΡ: Μετά την επίσκεψη των πραξικοπηματιών στο Τατόϊ, εσείς τι κάνατε;

ΑΠ: Αποφάσισα να πάω στα Ανάκτορα, να δώ αν μπορούσα να βρω κάποιον από το Επιτελείο μου. Δεν μπόρεσα να βρω κανένα εκεί, παρά μόνο ένα ναύαρχο και ένα στρατηγό, απόστρατοι και οι δυο, πρώην υπασπισταί του πατέρα μου. Ο ένας μου είπε "συλλάβετε τους". Ο άλλος "συμμαχήστε μαζί τους".

Μετά πήγα στο Πεντάγωνο να δω αν μπορούσα να βρω από εκεί μια λύση. Εκεί διαπίστωσα ότι όλοι οι στρατηγοί ήταν μέσα στα μπουντρούμια: Ο πρωθυπουργός, η Κυβέρνηση, η στρατιωτική ηγεσία... οι πάντες. Όταν έβγαινα στους διαδρόμους του Πενταγώνου, όλοι εστέκοντο σε θέση προσοχής. Όταν έμπαινα μέσα στο γραφείο μου αυτοί συνέχιζαν να εκτελούν τις διαταγές των πραξικοπηματιών. Ζήτησα να δω τον πρωθυπουργό της Ελλάδος. Αρνήθηκαν. Τότε συνέχισα τον καυγά που είχα ξεκινήσει με τους τρεις στο Τατόϊ.

ΕΡ: Α, είχατε καυγαδίσει στο Τατόϊ μαζί τους;

ΑΠ: Είχε γίνει της κακομοίρας εκεί πάνω. Το τι φωνές ακούστηκαν, είναι κάτι το φοβερό. Βέβαια χωρίς αποτέλεσμα, διότι αυτοί είχαν πάρει την εξουσία και καθόντουσαν εκεί πέρα σε στάση προσοχής και λέγανε ότι σώσαν την Ελλάδα. "Ποιος σας είπε να σώσετε την Ελλάδα; Σας το ζήτησε κανείς; Δεν σώσατε την Ελλάδα, την καταστρέψετε, είστε επίορκοι, παραβιάσατε τον όρκο σας..." τους φώναζα αλλά αυτοί εστέκοντο προσοχή και επαναλάμβαναν ότι έσωσαν την Ελλάδα και όλα τα κάναν μόνο για τη σωτηρία της πατρίδας.

Τα ίδια συνεχίστηκαν στο Πεντάγωνο, μέχρι που τους είπα ότι θέλω να δω τον πρωθυπουργό. Επέμενα να δω τον πρωθυπουργό μου... "Δεν έχετε πρωθυπουργό" μου λένε. "Δεν σας ρώτησα αν έχω πρωθυπουργό. Σας είπα ότι θέλω να τον πρωθυπουργό, όχι αν έχω". Τέλος πάντων, πολλή φασαρία, πολλές φωνές... ώπου στο τέλος μου ανέβασαν από τα υπόγεια τον Κ. Κανελλόπουλο. Τον φέρανε επάνω. Ήταν κι εκείνος εξίσου έξαλλος όπως και εγώ που "πέντε λοχαγοί και τρεις συταγματάρχες κατέλαβαν την εξουσία".

"Τι θα κάνετε" γύρισε και μου είπε. Του λέω: "Κύριε Πρωθυπουργέ," γι' αυτό ζήτησα να σας δω, για να μου δώσετε μια συμβουλή". Μου λέει: "Να τους συλλάβετε". Του λέω: "Ελάτε μαζί μου". Και πήγαμε στο παράθυρο. Του λέω: "Τι βλέπετε έξω"; Μου λέει "βλέπω άρματα μάχης και στρατιώτες". Λέω: "Εγώ δεν ελέγχω

κανένα απ' αυτούς. Με τι τρόπο να τους συλλάβω". Μου λέει: "Και τι θα κάνετε". Λέω: "Κύριε Πρόεδρε, το μόνο που μπορώ να κάνω αυτή τη στιγμή, τουλάχιστον αυτή τη στιγμή, το μόνο που μπορώ να σκεφτώ- εκτός αν έχετε κάποια άλλη γνώμη- είναι να κερδίσω όσο χρόνο μπορώ ορκίζοντας μια κυβέρνηση με όσο μπορώ λιγότερους στρατιωτικούς... Μετά να δω τίνι τρόπω θα ανατρέψω αυτήν τη κατάσταση. Από εδώ μέσα που είμαστε τώρα δεν μπορώ να κάνω τίποτα. Βρίσκομαι κι εγώ στην ίδια κατάσταση που είστε κι' εσείς. Δεν μ' έχουν κλείσει μέσα, αλλά είμαι υπό παρακολούθηση και περιορισμό". Μου λέει: "Συμφωνώ, δεν έχετε άλλον τρόπο". Και με ρώτησε: "Πρέπει να γυρίσω πάλι πίσω στο υπόγειο"; Ξέρω γω; Τι να σας πω. Αυτό είναι εκτός ελέγχου δικού μου".

Στη συνέχεια κάλεσα σε μια αίθουσα όλους τους ανώτατους αξιωματικούς απαό ταξιάρχους και πάνω. Κανένα απ' απ'τους κινηματίες. Μόνον οι πτέραχοι, οι αντιπτέραχοι, οι στρατηγοί, οι ναύαρχοι. Καθήσαμε μέσα και είπα στους παρευρισκομένους: "Είμαι ο αρχιστράτηγος των ενόπλων δυνάμεων, διότι ο βασιλεύς Παύλος πέθανε. Αν ζούσε ο βασιλεύς Παύλος εγώ θα ήμουν υπολοχαγός. Τη στρατιωτική τέχνη λοιπόν δεν την ξέρω καλύτερα από σας. Το μόνο που έχω να σας πω είναι ότι έχει γίνει ένα κίνημα, στο οποίο ο βασιλεύς είναι τελείως εναντίον και θέλω να ξέρω ποιος από σας θα σταθεί κοντά στο βασιλέα στις αποφάσεις που θα πάρει. Όσοι από σας σταθούν κοντά στον βασιλέα, σε ό,τι αποφάσεις πρέπει να πάρω, παρακαλώ σταθείτε όρθιοι". Κοιτάγαν όλοι ο ένας τον άλλο...Εαφνικά ωωωπ, σηκώθηκαν όλοι όρθιοι. Κατάλαβα ότι απ' αυτής της πλευράς όλοι ήταν μαζί μου, εκτός από έναν δυο, όπως ο Ζωϊτάκης. Κανένας όμως δεν είχε ούτε ένα πιστολάκι στη ζώνη του και επίσης κανείς δεν είχε στρατιώτες υπό τις διαταγές του.

ΕΡ: Γιατί φωτογραφηθήκατε με τους πραξικοπηματίες το βράδυ της 21ης Απριλίου;

ΑΠ: Είναι κάτι που εγώ το επιδίωξα, με τις

σκέψεις εκείνης της εποχής. Πίστεψα επειδή ο κόσμος ήξερε ότι εγώ χαμογελάω πάντα, αν έβγαζα μια φωτογραφία με σκυθρωπό πρόσωπο θα φαινόταν ότι δεν είμαι με την πλευρά των πραξιοψηματιών. Βλέπετε, τότε δεν υπήρχε άλλος τρόπος επικοινωνίας. Δεν υπήρχαν κινητά, ενώ ο τύπος και το ραδιόφωνο λογοκρίνοντο. Σήμερα βεβαίως με άλλο μάτι, βλέπω ότι ήταν λάθος εκτίμηση, αλλά εγώ πίστεψα ότι ήταν ο μόνος τρόπος να επικοινωνήσω με τον ελληνικό λαό εκείνο το θλιβερό βράδυ.

ΕΡ: Σεις το βράδυ της 21ης Απριλίου ακούσατε για πρώτη φορά το όνομα Γεώργιος Παπαδόπουλος;

ΑΠδ: Οχι... Θα θυμάστε σίγουρα το περιήρημο σκάνδαλο με τη ζάχαρη και τα μηχανοκίνητα του στρατού, σε κάποιο σύνταγμα στη Βόρεια Ελλάδα. Εγινε έρευνα και διαπιστώθηκε ότι αυτό το είχε κάνει ο ίδιος ο διοικητής του συντάγματος. Σε μια ακρόαση του υπουργείου Εθνικής Αμυνας εκείνη την εποχή τον ρώτησα γι' αυτή την υπόθεση και μου είπε ότι όλα τα έκανε ο διοικητής του Συντάγματος, κάποιος Γεώργιος Παπαδόπουλος, για να δημιουργήσει εντυπώσεις. Ήταν η πρώτη φορά που άκουγα το όνομα Παπαδόπουλος και ο υπουργός με ενημέρωσε ότι ήταν γνωστός στον στρατό σαν ο κύριος Νάσερ. Ρώτησα τον υπουργό αν θα επιβληθούν κυρώσεις και μου απάντησε ότι αποκλείεται διότι ο Παπαδόπουλος καταγόταν από την ίδια περιοχή με τον κύριο Παπανδρέου. Όσο περίεργη και αν σας φαίνονται αυτή η ιστορία, την έχετε επιβεβαιώσει Μανουσάκης, ο Γραμματεύς του Γεωργίου Παπανδρέου".